Nevi Procurement Day 2022

Zijn publieke inkopers en contractmanagers toegerust om de huidige marktomstandigheden het hoofd te bieden?

De situatie in de wereld is in korte tijds ingrijpend veranderd (o.a. Oekraïne, verschuiving machtsblokken, knellende toeleverlingsketens, klimaat). Er zijn behoorlijk wat contracten voor deze tijd afgesloten. Wat betekent dit voor de overheid en de markt? Werk aan de winkel of valt het allemaal wel mee?

In de setting van een lagerhuisdebat zijn we het gesprek met elkaar aangegaan. Onderstaand per stelling de belangrijkste uitgewisselde argumenten op een rij.

Stelling 1: Blijven vasthouden aan in het verleden gesloten contracten maakt meer kapot dan lief is

Argumenten voor:

a. Als je vasthoudt aan eerder gemaakte afspraken, word je in minder interessant voor de leverancier
b. Het is een kwestie van geven en nemen
c. Partijen zullen omvallen als je inderdaad vasthoudt aan in het verleden gemaakte afspraken
d. De contracten die we gemaakt hebben voorzien niet in een situatie als waarin we ons nu bevinden
e. Samen met contract- en leveranciersmanagement moeten we er een mouw aan zien te passen
f. Dit geldt voor specifieke categorieën waar er geen alternatief is. Voor andere categorieën geldt dit minder of niet en kan dit worden overgelaten aan de markt

Argumenten tegen:

a. De burger moet op de overheid kunnen vertrouwen. Er is behoefte aan duidelijkheid. Dan moet je niet afwijken van eerder gemaakte afspraken
b. Er is altijd verandering en dynamiek en daarom is er geen reden om niet vast te houden aan gemaakte afspraken.
c. Contract- en leveranciersmanagement is van belang. Dan hoef je het contract niet aan te passen
d. Door niet vast te houden aan gemaakte afspraken, ondermijn je je eigen positie
e. De leverancier is ondernemer; zij moeten ook met een scenario als dit rekening houden

Stelling 2: De markt is aan zet om de huidige grote trends het hoofd te bieden, inkoop en CLM zijn slechts faciliterend

Argumenten voor:

g. Uiteindelijk is het de marktwerking die bepaalt (vraag en aanbod)
h. Inkoop en CLM moeten faciliteren om innovaties te realiseren, onder andere door functioneel te specifiëren
i. Publieke inkoop volgt vaak geen trend, maar creëert juist een vraag en is daarmee inspirerend en niet faciliterend voor de markt; de overheid kijkt verder vooruit (bijvoorbeeld bevolkingsgroei/ zeespiegelstijging) en kan zo vraag initiëren die de markt zelf nog niet heeft gesignaleerd.

Argumenten tegen:

a. Inkoop en CLM hebben een belangrijke sturende en bepalende rol. Samen met de opdrachtgever zijn ze aanjager
b. Inkoop en CLM moeten vooral bezig zijn met de uitvoering om ervoor te zorgen dat de markt levert wat er daar nodig is